

PS2012MME07 – Bijlage 2

Bijlage behorende bij de Evaluatie Luchtvaartnota provincie Utrecht

Beleidsregels ontheffingen tijdelijk en uitzonderlijk gebruik luchtvaart provincie Utrecht

Inleiding

Artikel 8a.51 van de Wet Luchtvaart geeft GS de mogelijkheid een ontheffing af te geven voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG-ontheffing) van een terrein voor het starten en landen met luchtvaartuigen. Nb. Het betreft hier dus een bevoegdheid van GS, niet van PS. Deze korte toelichting wordt bij de evaluatie van de luchtvaartnota toegevoegd voor de volledigheid.

Aandachtspunten

In 2009 zijn door GS Beleidsregels ontheffingen tijdelijk en uitzonderlijk gebruik luchtvaart provincie Utrecht (hierna: Beleidsregels) opgesteld, waarin het kader voor de TUG-ontheffing is neergelegd. Deze beleidsregels zijn in 2011 geëvalueerd en opnieuw vastgesteld. In de praktijk blijven er knelpunten:

- Er is veel onduidelijkheid over de bevoegdheidsverdeling tussen de verschillende bestuursorganen;
- De termijn voor het overleg met de gemeenten is kort;
- De perceptie van onze Beleidsregels wordt door verschillende partijen anders ervaren. De luchtvaartmaatschappijen vinden de Beleidsregels van de provincie Utrecht onredelijk bezwarend. Inwoners en een aantal gemeenten vinden de Beleidsregels niet streng genoeg.

Toelichting TUG-ontheffing

Op grond van de Beleidsregels bestaan er twee soorten TUG-ontheffingen, namelijk de generieke en de plaatsgebonden ontheffing.

De *generieke* ontheffing geldt voor maximaal vier vliegbewegingen (twee starts en twee landingen) per dag. Deze generieke ontheffingen worden afgegeven voor de duur van een jaar. De start- en landingslocatie is in dit geval op het moment van verlening van de ontheffing nog niet bekend.

Indien een *plaatsgebonden* ontheffing wordt aangevraagd, wordt de locatie in de aanvraag aangegeven. Aan het aantal vliegbewegingen is bij dit soort ontheffing geen beperking gesteld.

Voor de gehele provincie geldt dat een terrein maximaal 12 dagen per kalenderjaar gebruikt mag worden. Ongeacht door welke luchtvaart,- of ballonmaatschappij of onder welke soort ontheffing. Indien een terrein eenmaal 12 dagen in een kalenderjaar gebruikt is, kan dit terrein in dat kalenderjaar niet meer gebruikt worden.

De bevoegdheidsverdeling

- a) Op grond van de Wet luchtvaart wordt de ontheffing niet verleend dan nadat GS over de aanvraag tot ontheffing overleg hebben gevoerd met de burgemeester van de gemeente waarin het betreffende terrein ligt. Dit betreft de openbare orde en veiligheid. Tot hoever de bevoegdheid van de burgemeester strekt blijft onderwerp van discussie.
- b) Voor het opstijgen met luchtballonnen van een locatie tot en met 12 dagen per jaar is een ontheffing van GS nodig. Indien méér dan 12 dagen per jaar gebruik wordt gemaakt van een terrein voor het opstijgen met luchtballonnen is een verklaring van geen bezwaar van de burgemeester nodig en is er geen ontheffing van GS nodig. Dit is een lacune in de wetgeving.

De procedure

De provincie dient binnen vier weken te beschikken op een aanvraag voor een TUG-ontheffing door een luchtvaartmaatschappij. Binnen deze termijn moet er door de burgemeester van de desbetreffende gemeente een advies worden afgegeven betreffende de openbare orde en veiligheid. Wij zijn in maart 2012 begonnen met een

inventarisatie onder de Utrechtse gemeenten om onze processen te optimaliseren. Wij willen aan de hand van de antwoorden onze processen verbeteren.

Het verschil in perceptie (te streng versus te meegaand)

- a) Het aantal vliegbewegingen dat verleend kan worden per dag is op dit moment ongelimiteerd voor een plaatsgebonden TUG-ontheffing. Pas bij de ontheffingverlening is sprake van een afweging in een concreet geval. Reeds op dit niveau een maximum aantal vluchten vastleggen is vrijwel onmogelijk.
- b) Een aantal gemeenten wil dat wij leges heffen voor het verlenen van een TUG-ontheffing. In de Provinciewet is nadrukkelijk bepaald dat de tarieven van de leges zodanig moeten worden vastgesteld dat de geraamde baten de geraamde lasten niet te boven gaan. De kosten van het afgeven van de ontheffingen (en de regelingen) worden al gecompenseerd door de vergoeding vanuit het rijk.
- c) De helikoptermaatschappijen zijn van mening dat GS geen beperking in hun Beleidsregels kan opnemen ten aanzien van Natura 2000-gebieden of stiltegebieden. Om te voorkomen dat een helikoptermaatschappij toestemming heeft op grond van de Wet luchtvaart en alsnog niet mag starten en landen op grond van de Provinciale Milieu Verordening of op grond van de Natuurbeschermingswet (beide bevoegdheden van GS), hebben wij deze weigeringsgronden opgenomen in onze Beleidsregels. Door verschillende wetten te betrekken bij het opstellen van de Beleidsregels, is een integrale afweging gemaakt waarbij de provincie haar rol als gebiedsregisseur invult.
- d) GS weigeren de aanvraag voor een TUG-ontheffing als er sprake is van landen en/of starten van een gemotoriseerd luchtvaartuig binnen 500 meter van woningen/geluidsgevoelige bestemmingen, tenzij het piekniveau bij de woning/geluidsgevoelige bestemming niet meer is dan 70 dB(A) L_{max} (dagperiode) of 65 dB(A) L_{max} (avondperiode). Wij hebben voor de 70 dB(A) L_{max} gekozen omdat algemeen bekend is dat er bij deze hoogte schrikreacties ontstaan. Verschillende rechters en onze eigen Bezwarencommissie hebben aangegeven dat het niet onredelijk is deze 70dB(A) L_{max} -norm te gebruiken voor Tijdelijk en Uitzonderlijk gebruik.

Conclusie

Wij zullen in de toekomst steeds beter gaan samenwerken met zowel gemeenten als helikoptermaatschappijen en ballonvaarders, waardoor steeds meer knelpunten worden opgelost. Dit heeft echter wel tijd nodig. Op dit moment zijn de meningen over de Beleidsregels verdeeld. Voor de een zijn ze te streng, voor de ander niet streng genoeg. Naar onze mening is hierin een goede middenweg gevonden. Daarbij voelen wij ons gesteund door het advies van de bezwarencommissie en het oordeel van de voorzieningenrechter van de rechtbank Utrecht in enkele bezwaarprocedures. .